

[Erik Kragh.]

for i slutningen af dette står der i virkeligheden, at man skal stile imod reduktion af såvel styrker som af tjenestetid.

Ingen kan mere end jeg beklage, at det ikke er lykkedes at få socialdemokratiets medvirken ved denne lovgivning. Jeg har ikke ændret de synspunkter, som hr. Kjeld Olesen citerede under sin tale, og det er mit håb, at den alvorlige storpolitiske situation, der er fjernt fra al den ønsketækning, der er så almindelig mange steder, fremover vil påvirke socialdemokratiets synspunkter på landets sikkerhed. Den opfordrer så sandelig ikke til reduktioner af et i forvejen yderst minimalt forsvar.

Jeg kan derfor anbefale at stemme for regeringsforslaget og for de af ministeren stillede ændringsforslag og stemme imod de af socialdemokratiet og de af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag.

Må jeg til slut have lov til at minde tinget om hovedlinjerne i dansk forsvars historie de sidste 15 år. Det er én serie af reduktioner. Reduktion af hærens stående styrker fra 19.000 til 16.000 mand i 1954, fra 16.000 til 13.000 i 1960. Reduktion af antal kampfly i 1960. Reduktion af søværnet i 1960. Reduktion af tjenestetiden fra 18 til 16 måneder i 1954, fra 16 til 14 måneder i 1966, bortfald af genindkaldelserne i 1966 og nu i 1969 reduktion af tjenestetiden fra 14 til 12 måneder.

Jeg må som min overbevisning have lov at sige, at så meget er sikkert, at reducerer man tjenestetiden ned under 12 måneder, vil det ikke længere være muligt overhovedet at opretholde dækningsstyrker af hæren eller — uanset hvor meget moderne undervisningsmateriel man anskaffer — at give styrkerne blot en minimal uddannelse, der svarer til moderne krigs krav. Det ville være tungt at bære ansvaret for de tab, som vore værnepligtige som følge af en utilstrækkelig uddannelse ville lide over for en modstander, der har mellem 2 og 3 års tjenestetid. Reducerer man forsvarrets styrker ned under 1960-målene, vil forsvarret miste sin mening, idet det ikke længere ville være i stand til at løse nogen militær opgave.

Kristen Østergaard: Behandlingen af forslaget til forsvarslov i udvalget har været

meget omfattende og grundig, og det store bilagsmateriale, der ledsager betænkningen, er en slags vidnesbyrd derom. Socialdemokratiet har bidraget væsentligt til den grundige behandling af forslaget, særlig fordi socialdemokratiets repræsentanter i udvalget har været så dygtige til at stille spørgsmål og krydsforhøre ministre og sagkyndige, der har været tilkaldt til udvalgs møderne. Denne ros vil jeg gerne yde socialdemokratiet til indledning. Men når hr. Kjeld Olesen drejer diskussionen derhen, at uden denne spørgelyst og undersøgelsestrang var der ikke kommet noget ud af disse forhandlinger, så vil jeg dog have lov til at karakterisere det som en slags selvros, som ikke er særlig klædelig.

Det kom efterhånden til at stå klart, at bag socialdemokratiets spørgelyst og videbegærlighed lå der ikke en positiv indstilling til sagen, men kun forhalingstaktik og nærmest ulyst til at deltage i arbejdet med henblik på et forlig om forsvarslovgivningen med regeringspartierne.

Regeringspartierne har erkendt, at der i forbindelse med forsvarret kan være en lang række problemer, der trænger til en nærmere og også grundig undersøgelse, og derfor er det besluttet at nedsætte en kommission af både civile og militære sagkyndige til at foretage en sådan undersøgelse og analyse og for den sags skyld også vurdering, som hr. Kjeld Olesen efterlyste, af alle de problemer, som socialdemokratiet har påvist, og som de har ønsket belyst, samt en lang række andre forhold, som det vil være berettiget at undersøge samtidig.

Nedsættelsen af denne kommission er udtryk for regeringspartiernes forsøg på at imødekomme socialdemokratiet med henblik på at lette partiet vejen til et forlig om den fremtidige forsvarsordning. Håndsrækningen blev afvist med den begrundelse, at en sådan kommissionsundersøgelse af problemerne var for grundig og ville tage for lang tid. Denne holdning er åbenbart dikteret af, at i den givne situation passede grundigheden ikke ret ind i socialdemokratiets krav. En undersøgelse af problemerne måtte efter socialdemokratiets opfattelse kun tage et halvt år, og derefter skulle en sådan kortvarig og vel nærmest overfladisk undersøgelses og vurderings resultat danne grundlag for den helt store reform af for-